NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXVIII — Price — Šeštadienis-pirmadienis — Sat.-Monday, Feb. 28-March 2, 1981 — Nr. 42

ITALŲ KOMUNISTAM RUSAI NELEIDO KALBĖTI

KUNIGAS ZDEBSKIS — SAUGUMO PROVOKACIJŲ AUKA

Iš biuletenio "USSR News Brief" (1981, Nr. 1) cituojamos LKB Kronikos 45 Nr. ištraukos matyti, kad kunigą Juozą Zdebskį vėl persekioja saugumas. Jam pernai spalio 3-4 d. belankant ligonius, jis kelionėje buvo nežinomomis priemonėmis apdegintas.

Į Kauno klinikas atvykę saugumiečiai norėjo jį patalpinti į venerologinį skyrių ir taip sukompromituoti. Draugams pavyko kun. Zdebskį iš klinikų išgabenti. Dabar jis gydomas privačiai ir jo sveikata gerėja, nors labai nualinta širdis.

* * *

"FRANKFURTER ALLGEMEINE" APRAŠO VLADO ŠAKALIO ŽYGĮ

"Frankfurter Allgemeine Zeitung" (1980.XII.15) išspausdino išsamų savo korespondento Madridė straipsnį apie Vladą Šakalį. Claus-Einar Langen aprašo Šakalio pabėgimą ir baltiečių akciją prieš Molotovo-Ribentropo paktą. Jis taip pat aptaria Helsinkio konferencijos tęsinių trūkumą: "Ten žodis duotas žmogaus teises pažeidžiančių valstybių atstovams, bet ne jų aukoms. Todėl debatai apie prasižengimus prieš Helsinkio baigminius aktus tėra sterilios diplomatijos spektakliai". Šakalys būtų galėjęs Madride paaiškinti delegacijoms, kodėl jis buvo priverstas Suomijoje slapstytis. Suomijai prikišama, kad, "pagal susitarimą su Maskva, ji išduoda pabėgėlius Sovietų pareigūnams. Tai svarbus priekaištas valstybei, pasirašiusiai Helsinkio baigminius aktus... šiandien Šakalys užmoka už savo veiklą Lietuvos nepriklausomybei atstatyti atskyrimu nuo šeimos. Jo šeimos likimas rodo, kad vokiečių-sovietų slaptos sutartys ... tebegyvos".

* * *

BALTIEČIŲ ĮTAKA AUSTRALIJOS UŽSIENIO POLITIKAI

Tarp 1974 ir 1978 metų Australijos vyriausybė buvo pripažinusi Pabaltijo okupaciją, kaip legalią, ir vėl grįžo prie nepripažinimo politikos. Baltiečių vaidmenį šioje politinėje raidoje analizuoja John Knight, liberalų senatorius Australijos parlamente, savo straipsnyje "The Baltic States: Foreign Policy and Domestic Response, 1974-1978", kurį išspausdino Queensland universiteto leidžiamas The Australian Journal of Politics and History (1979 balandis).

Jis rašo, kad "palyginant mažą bendruomenę tapo svarbia pajėga, nukreipusia savo veiklą prieš vyriausybę, kuri, tos bendruomenės nuomone, ją išdavė... Baltiečių bendruomenei Australijoje pavyko užtikrinti, kad į valdžią atėjusi liberalų ir "tautininkų" (National Country Party) koalicija suteiktų Pabaltijo valstybių problemai ypatingos svarbos ir pakeistų buvusios vyriausybės poziciją. Vėliau jie sugebėjo užtikrinti, kad ir pati darbiečių partija pakeistų savo 1974 metų nuosprendį... Maža, bet iškalbi, pajėgi ir gerai organizuota grupė sugebėjo paveikti politikos raidą, nes jai užteko politinės valios, politinės nuovokos išlaikyti savo poziciją per ilgą laikotarpį".

(Elta)

KARIUOMENĖS VADOVYBĖ VENGIA MOTERŲ

WASHINGTON, D.C. — Galioja visi patvarkymai moterims savanoriams samdyti karo tarnybon, bet tie įsakymai juda labai pamažu. Vyrauja įsitikinimas, kad moterys šios karo tarnybon žymiai rečiau, kai bus jaučiamas karo pavojus. Įstatymas leidžia imti karo tarnybon 87,500, bet dabar įstojo tik 61 tūkst. moterų ir neatrodo, kad kariuomenės vadovybė imsis žingsnių tarnaujančių moterų skaičiui padidinti.

Moterų tarpe yra gerų ir pareigingų kariškių, bet skaitmenys liudija, kad kariuomenės vadovybė su moterimis turi daugiau problemų, daugiau kyla disciplinos rūpesčiai.

Kariuomenės vadovybė neskuba samdyti moterų, jeigu bus galima karo tarnybon gauti jaunus vyrus.

---

apdraudos bendrovės sunkvežimio iškrito maišas su dviem milijonais dolerių. Kol vairuotojas apsižiūrėjo ir grįžo iškritusio maišo pasiimti, automobiliu važiavę du vyrai maišą pasiėmė ir nuvažiavo.

M. Noreikienė kalba Toronto mieste susirinkusiems VLIKo seimos nariams. (St. Dabkaus nuotr.)

ISPANIJOJE SUDARYTAS NAUJAS KABINETAS

MADRIDAS, Ispanija.— Leopoldas Calvo Sotelo, Centrinės demokratų partijos vicepirmininkas, sudarė savo partijos narių kabinetą ir paprašė parlamentą jį patvirtinti. Keli politikai jam patarė sudaryti koalicinį kabinetą, kad jis būtų saugesnis, bet jis atmetė šiuos pasiūlymus. Calvo Sotelo aptarė reikalą su visomis politinėmis grupėmis ir nutarė sudaryti mažumos kabinetą. Jam buvo prižadėta kitų partijų parama. Svarbu, kad būtų sudaryta vyriausybė ir stabilizuotųsi nuotaikos. Niekas nenori naujų neramumų.

Karalius Juan Carlos turi pilną ispanų kariuomenės pasitikėjimą. Calvo Sotelo krašto apsaugos ministeriu buvo numatęs Agustiną Rodriguez Sahaguną, bet jį pakeitė, nes jis buvo kiek įsivėlęs į ruošiamą perversmą.

Kariuomenės vadovybė pranešė, kad buvęs karaliaus patarėjas, ir paskutiniu metu kariuomenės štabo viršininko pavaduotojas gen. Armada Comin yra namų arešte. Karalius taip pat įsakė suimti pulkininką Jose Ignacio San Martin, diktatoriaus Franco laikais buvusį aukštą žvalgybos pareigūną ir dabar įsivėlusį į perversmą.

ALIASKOJE POPIEŽIŲ PAVEŽIOJO ŠUNYS

ANCHORAGE, Aliaska. — Praeitą ketvirtadienį namo grįžtantį popiežių Joną Paulių II pasitiko didelis katalikų būrys. Kiek vėliau jis laikė mišias atvirame ore susirinkusiems 40,000 žmonių. Popiežių visą laiką prižiūrėjo būrys Aliaskoje gyvenančių katalikų kunigų.

Savo 4½ val. vizite popiežius turėjo progos pasigrožėti Aliaskos gamtovaizdžio didingumu, pasivažinėti Aliaskos šunų velkamomis rogutėmis. Popiežius turėjo progos pasivažinėti gražiais miškais apaugusiomis Anchorage apylinkėmis.

Ketvirtadienio popiet popiežius, savo palydovų lydimas, sėdo į lėktuvą ir išskrido į Italiją. Penktadienio rytą popiežius laimingai pasiekė Romą.

MIRĖ AUKŠČIAUSIAS VYRAS PASAULYJE

Lake Villa, Ill. Ketvirtadienį širdies liga mirė Lake Villa gyventojas Don A. Koehler, sulaukęs 55 m. amžiaus. Jis buvo 8 pėdų ir 2 colių, svėrė 300 svarų, buvo laikomas aukščiausiu vyru pasaulyje. Tačiau jis buvo 9 coliais žemesnis už 22 m. Robert Wadlow iš Altonos, mirusį 1940.

— Penktadienį aukso uncija kainavo $492.

— Prezidento Reagano administracija sieks, kad arabų valstybės pasirašytų taiką su Izraeliu, nes to rajono gyventojams yra didesnių priešų, negu dabartinė tarp jų besitęsianti nesantaika.

Kongreso atstovas Frank Annunzio suorganizavo didžiausią Vasario 16-osios sukakties minėjimą Atstovų Rūmuose. Jis sueiliavo 50 Kongreso atstovus kalboms pasakyti. Kiekvienas palietė kitokį pavergtos Lietuvos teisinį klausimą. Annunzio atliko lietuviams milžinišką patarnavimą. Šios dienos įžanginiame vertinamas pavergtos Lietuvos draugo Frank Annunzio darbas.

BRITANIJOS PREMJERĖ PRITARIA JAV-SSSR VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJAI

LAISVI KRAŠTAI PRIVALO VEIKTI IR KOVOTI VIENINGAI

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Ronald Reaganas ketvirtadienį tarėsi dvi valandas su Britanijos premjere Margaret Thatcher. Konferencija buvo Ovaliame Baltųjų Rūmų kambaryje. Be kitų dalykų buvo paliesta JAV ir Sovietų Sąjungos viršūnių konferencija. Tokią konferenciją siūlė pirmadienį Sovietų prezidentas Leonidas I. Brežnevas. Sekančią dieną prez. Reaganas pasiūlymą pavadino labai įdomiu, bet pareiškė, kad prieš konferenciją turėtų būti sutvarkyti Salvadoro reikalai.

Po pasitarimų Baltuosiuose rumuose, įvyko spalvingas priėmimas pietiniame sodelyje. Pirmiausiai premjerė Thatcher pasveikinta 24 artilerijos šūviais saliutu, o marinų orkestras grojo Britanijos ir Amerikos himnus. Prez. Reaganas priminė Amerikos interesą ir siekimą konstruktyvaus dialogo su Sovietų Sąjunga ir išsiaiškinti skirtumus pažiūrose, kurios skiria abu kraštus sprendžiant problemas.

Premjerė Thatcher savo kalboje pavadino prez. Reaganą vakariečių vadu ir pažadėjo Britanijos paramą. Ji pareiškė, kad laisvieji kraštai pasaulyje sutinka subversiją ir nedraugiškumą, taip pat kovą už žmonių galvojimą. Ji kvietė tą kovą kovoti kartu ir vieningai.

Prieš oficialius pietus Baltuosiuose rūmuose, premjerė Thatcher kalbėjo su Kongreso bei Senato įtakingais nariais. Ji jiems pareiškė, kad sąjunginninkai turi būti vieningi ir kartu kovoti prieš agresingas jėgas.

AMERIKOS KARIAI TIKRINA PASIENĮ

WASHINGTON, D.C.— Krašto apsaugos sekretorius pareiškė, kad dabartiniu metu Salvadore yra tiktai 19 JAV karių patarėjų. Jų svarbiausias tikslas — stebėti, ar Salvadoro kariai pajėgia apginti valstybės sienas ir pajėgia krašto viduje išlaikyti reikalingą saugumą.

Amerikos patarėjai, naudodami malūnsparnius, buvo nuskridę į Honduro pasienį patikrinti ar įsibrovėliai kartais nesiveržia į Salvadorą iš kaimyninės Honduro valstybės. Kariams neteko pastebėti įsibrovėlių, bet malūnsparnis buvo apšaudytas. Malūnsparnis buvo pramuštas trim kulkomis, bet nebuvo sugadintos gyvybinės jo dalys. Malūnsparnis gerai tebeveikė ir pajėgė patarėjus parvežti.

Amerikos malūnsparniai kiekvieną dieną persgrenda įsibrovėlių pagrobtas ir pontroliuojamas sritis. Amerikos stebėtojai nuskrenda į pavojingas sritis, stebi įsibrovėlius, bet į juos nebešaudo. Žinoma, kad į Salvadorą įsibrovė svetimieji iš įvairių kaimyninių valstybių.

— Madride, Valencijoje, Vaskonijoje suimta 40 karininkų, įsivėlusių į sąmokslą pakeisti dabartinę Ispanijos santvarką.

— Prezidentas Reaganas yra pasiryžęs parduoti Saudi Arabijai 10 pačių galingiausių sprausminių lėktuvų.

BREŽNEVAS RAMINA NUSIGANDUSĮ KUBOS DIKTATORIŲ FIDEL CASTRO

MASKVA SIŪLYS TARTIS APIE PREKYBOS ATGAIVINIMĄ, ATOMO GINKLŲ MAŽINIMĄ

MASKVA, Rusija. — Italijos komunistų partija pasiuntė gausią delegaciją į Maskvoje vykstantį 26-ąjį komunistų partijos suvažiavimą ir norėjo, kad partijos sekretoriui būtų leista tarti žodį suvažiavusiems komunistų partijos atstovams. Europoje Italijos komunistai turi gausiausią partiją. Bendradarbiaudami su Maskva, jie įsteigė "raudonąsias brigadas", kurios, nepajėgdamos įtikinti platesnių sluoksnių, pradėjo žudyti įtakingesnius pramonininkus, finansininkus ir kitų partijų narius. Italijos "raudonosios brigados" nužudė italų krikščionių demokratų gabiausią politiką Aldo Morą.

Kai šį kartą Italijos komunistų atstovai norėjo suvažiavime tarti žodį, tai rusai pareikalavo, kad italų komunistų partijos vadovybė duotų suvažiavimo komitetui norimos pasakyti kalbos tekstą. Organizatoriai nustebo, kai patyrė, kad Italijos delegatai buvo pasiruošę kritikuoti Sovietų vyriausybę už jsi veržimą į Afganistaną. Leninas įsakė Raudonajai armijai nesiveržti į Afganistaną, o Sovietų maršalai pasiuntė pačius naujausius tankus beginklei ir neturtingai aviganių tautai pavergti. Rusų kariuomenės vadai tankais išgriovė Afganistano kelius ir be jokios atodairos žudo atsilikusius ir labai vargingai gyvenančius kalnų gyventojus.

Komunistų partijos suvažiavimo vadovybė neleido Italijos komunistų partijos delegacijai kalbėti. Dalis italų norėjo tuo jau išvažiuoti, bet vėliau nutarė pasilikti ir žodžiu kitiems komunistams pasakyti, kad suvažiavimo vadovai neleido jiem pasmerkti Sovietų karo jėgų įsiveržimą į Afganistaną.

Suvažiavimo atstovams sukėlė didelio susirūpinimo JAV Valstybės sekretoriaus A. Haig tvirtinimas, kad Kuba veža ginklus į Salvadorą. Sekretorius pareiškė, kad JAV turinčios įrodymų apie Kubos ginklų transportus į Pietų ir Vidurio Amerikos valstybes. Castro, sukrėstas tokiais tvirtinimais, pareiškė, jog Kuba ginklų negamina ir į Salvadorą savo ginklų neveža. Šis pareiškimas sukėlė susirūpinimo delegatų tarpe, o pats Brežnevas ketvirtadienį pasikvietė Castro į savo kabinetą iškeltiems klausimams išsiaiškinti.

— Kuba turi visą Sovietų Sąjungos paramą smarkaus Washingtono puolimo metu, — Brežnevas tarė spaudos atstovams, bet pats Castro nieko nepasakė. Ką jiedu kalbėjo, gali ilgiems metams likti paslaptimi. Tiek težinoma, kad F. Castro prieš spaudos atstovus tylėjo.

Papildomas Vadimo Zagadi pranešimas sako, kad Sovietų valdžia ruošia Brežnevo susitikimą su nauju JAV prezidentu R. Reagan. Dviejų galingiausių valstybių vadovų susitikimas vyks ne susipažinimui, bet karo pavojui sumažinti, bus kalbama apie naują atomo ginklų apribavimo sutartį ir kitų ginklų sumažinimą. Sovietų pranešimas pataria prezidentui Reaganui Salvadoro ginklų klausimo visai nekelti, nes jis yra antraeilis.

Zagadi taip pat pareiškė, kad Sovietų Sąjunga pageidautų pagyvinti prekybą tarp abiejų valstybių. Prekyba su JAV sumažėjo 56%. Rusai norėtų atstatyti ją iki aukščiausio buvusio lygio. Brežnevas partijos suvažiavimui viešai pripažino, kad atsisakymas parduoti javus Sovietų Sąjungai atsiliepė į rusų krašto ūkį.

SIŪLOMA LEGALIZUOTI 4 MILIJONUS IMIGRANTŲ

WASHINGTONAS (AP) — Prieš du metus buvo sudaryta komisija tirti nelegalių imigrantų reikalą ir pateikti rekomendacijas. 16 asmenų komisijai vadovavo Notre Dame universiteto prezidentas kun. Teodoras M. Hesburgh. Komisija pateikė trijų punktų rekomendacijas.

Komisija rekomenduoja amnestuoti 4 milijonus nelegalių imigrantų ir suteikti jiems legalų statusą. Išvengimui nelegalių imigrantų siūloma sustiprinti Meksikos pasienio apsaugą, skiriant daugiau patrulių, taip pat helikopterių, lengvų lėktuvų ir jutimą žadinančių priemonių. Darbdaviai turėtų būti baudžiami už samdymą nelegalių imigrantų.

NORI PANAIKINTI MX SVIEDINIŲ PLANĄ

WASHINGTON, D. C. — 34 grupių koalicija ketvirtadienį kreipėsi į Gynybos sekretorių Caspar W. Weinbergerį reikalaudami nevykdyti, o panaikinti MX sviedinių sistemos planą, kainuojantį 34 bilijonus dolerių.

Pagal tą planą būtų pagaminta ant sunkvežimių platformų 200 atominėmis galvomis tolimos skridimo sviedinių. Jems slėpti būtų įrengta 4,600 požeminių slėptuvių Nevados ir Utah valstijose. Sviedinių pozicijų būtų nuolat keičiama, kad sovietai nežinotų, kur yra tie sviediniai.

Rašte sakoma, kad projektas prasilenkia su daugeliu taisyklių ir jis tikrumoje kainuos virš $100 bilijonų.

CHUN DOO HWAN BUS PREZIDENTU

SEOUL, P. Korėja. — Generolas Chun Doo Hwan, dabartinis P. Korėjos valdytojas, išrinktas prezidentu šešeriems metams. Trečiadienį jis surinko 90% elektorių. Oficialiai pranešta, kad generolo Hwan Teisėtumo partija gavo 4,755 elektorius iš 5,270. Prezidentui išrinkti reikia tiktai paprastos elektorių daugumos.

KALENDORĖLIS

Vasario 28: Romanas, Unė, Vadamara, Žygimantas.

Kovo 1: Albinas, Rusnė, Gražuolė, Amalis.

Kovo 2: Agnietė, Elena, Almonė, Galiūnas, Putrimas.

Saulė teka 6:28, leidžiasi 5:39.

Oras debesuotas, vėsus.

ANUPRAS TAMULYNAS

Kalba, daina, muzika, tapyba ir jų išraiškingumas bei santykis

Iš visų gyvių tik žmogus turi kalbą, kuri yra pagrindinė žmonių bendravimo priemonė. Savo mintis perduodame kitiems kalba arba raštu. Kitos tokios tobulos išraiškingos priemonės, kaip kalba, savo mintims kitiems perduoti, neturime. Kiekvienas žodis yra tam tikro daikto, tam tikros būsenos ar abstrakčios sąvokos simbolis.

Kada savo mintis perduodame kitiems šnekamąja kalba, jos ilgesniam laikui neišlieka, užmirštamos. Todėl kiekviena kultūringa tauta turi ir rašomąją kalbą, kuri yra tobulesnė, išraiškingesnė. Rašomąja kalba mes savo mintis atžymime tam tikrais ženklais — raidėmis ir ja rašomos visų sričių knygos ir taip išsaugojami visi mūsų atsiekimai ateinančioms kartoms. Taigi rašomoji kalba yra kultūros ir civilizacijos saugotoja.

Kalbos ir dainavimo išraiškingumo santykis

Kalbėdami tam tikra eile tariame žodžius — išreiškiame norimą mintį, o dainoj, tardami žodžius, dar ir dainuojame tos dainos melodiją, ir ta melodija didina žodžių išraišką, o jei dar būtų naudojamas koks nors muzikos instrumentas, tai pritardamas papildytų tai, ko kalba ir dainos melodija neišreiškia ir tuomet gaunama dar įspūdingesnė žodžių išraiška.

Kaip kalba, taip ir muzika turi intonacijas. Kalbos intonacija (lot. intonare), kalbos tonas balso pakilimų ir nusileidimų kaitaliojimas. Mūsų kalboje yra skiriamos šios intonacijos: tvirtinamoji, klausiamoji ir skatinamoji, bet gali būti dar smulkiau skirstomos.

Muzikoj intonacija — pagrindinis muzikinės kalbos sandaros elementas, susijęs su tonų aukštumo santykiu. Muzikoj tonas — tam tikro aukščio garsas.

Tapyboj tonas — tai spalvos kokybė, jos atspalvis.

Daina yra sena kaip ir žmonija, bet, žinoma, pirmiau žmogus išmoko kalbėti, o tik vėliau dainuoti. Žmogus kalbą tobulino ir daina tobulėjo. Vaikas, vos užgimęs, moka verkti. Kitaip yra su dainavimu. Tai nėra prigimtinė žmogaus ypatybė, bet tik vėliau įgyjama, išmokstama.

Kodėl žmogus pradėjo dainuoti ir kas jį skatino?

Žmogus norėjo savo pergyvenimus: džiaugsmą, liūdesį, meilę, ilgesį vienokiu ar kitokiu būdu išreikšti, išsakyti. Ieškojo tam priemonių. Surado. Tai įvairūs judesiai ir daina. Be to, gamta, ypač pavasarį, pasipuošusi ne tik įvairiais žalumynais — žiedais, bet ir miškai bei laukai skamba paukščių balsais. Štai vaikas, išgirdęs gegutę kukuojant, pradeda, kaip sako, gegutę kukuoti — pamėgdžioti gegutės balsą. Taigi žmogus galėjo pasekti giesmininkais paukščiais. Ne visi paukščiai yra giesmininkai, ne visi žmonės yra dainininkai, nors visi turi balsą, bet negražiais balsais paukščiai nebegieda, nebečiulba, matyti, nenori "apsijuokti" prieš gražiabalsius paukštelius.

Na, gal ir gerai, kad tik gražiabalsiai paukščiai gieda. Juk prisimenu, kai dar vaikas buvau, kartais tekdavo vakare eiti per mišką, na, o toji nelaboji pelėda kad jau "užgiedodavo" savo ū.ū.ū, tegul ją velniai, ne tik išgąsdindavo, bet atrodydavo, jog visa dangaus karalystė griūva, ir nė nepajusdavau, ka kojos parnešdavo mane greit namo.

Viena visų paukščių giesmininkų charakteringa ypatybė, tad jie savo giminės giesmelės melodijėlę nekeičia, atlieka vienadai, pvz., vieversys ar lakštingala kaip čiulbėjo tokią pat melodijėlę prieš tūkstantį metų — kartoja be jokių pakeitimų ir šiandien. Taigi paukščiams nereikia mokytis paukščių dainos melodijos — ji jiems yra įgimta ir jie jos netobulina.

MOTERIS IR VAIKAS (Venecijos menininko Giovanni Biellini pieštas paveikslas)

Dainas dainuoti, tai dainuoti, bet reikėjo, kad kas nors tas dainas, dainos žodžius ir jos melodiją sukurtų. Tokiais kūrėjais buvo liaudies dainininkai, nors jie nebuvo lankę jokių muzikos mokyklų — kūrė liaudies dainas ir jų sukurtos dainos keliavo nuo vieno dainininko pas kitą. Daina, melodija, eidama karta iš kartos, kinta, tobulėja. Dainininkai pakeičia dainos žodžius gražesniais ir melodiją pagražina. Dėl šios priežasties dažnai daina turi keletą variantų (dainos atmainų) ir žmonėse lieka tik patys gražiausieji dainos variantai, kurie savo žodžių ir melodijos gražumu žavi žmones, teikia jiems estetinio pasigėrėjimo. Tik tokios dainos, gražiais žodžiais ir melodija, išlieka kartų kartoms.

Daina nestovi vietoj — ji keliauna iš vienos apylinkės į kitą, o kartais iš vienos tautos į kitą tautą, ypač dainos melodija. Daina kartais vienoj apylinkėj nutyla — nebedainuojama, bet ji neišnyksta — nukeliauna svečiuosna kiton vieton ir ten, kaip nauja daina, visų mėgiamai dainuojama. Po kelių ar keliolikos metų, daina, apkeliavusi kitas apylinkes, sugrįžta ton pačion apylinkėn ir jaunoji karta tą dainą mielai priima ir ją dainuoja kaip naują, jiems negirdėtą, bet jų tėvų seniau dainuotą!

Daina, eidama per žmones, kinta — nustoja būti vieno asmens kūriniu, bet lieka visos tautos ar net tautų nuosavybe.

(Bus daugiau)

ROCKFORD, ILL.

MERO CENTRE

Šiuo vardu sausio 31 d. buvo atidarytas naujas didelis pastatas, pradėtas planuoti ir prieš 5 metus ir sukėlęs spaudoje daug ginčų dėl vietos parinkimo, parkinimo ir kit. Statyba pradėta 1979 m. vasario mėnesį, pabaigta 1981 m. sausio mėnesį. Pastatas randasi miesto centre, viena blokas į pietus, tarp Main ir Church gatvių. Aštuonkampis pastatas ant kęturkampio sklypo, užima visą miesto bloką. Projekte numatyta 15 milijonų, o kainavo 20 milijonų dol. Pastate galės tilpti virš 10 tūkstančių žmonių. Čia vyks parodos, koncertai, sporto žaidynės ir kiti parengimai.

Atidarymo proga teko ji pamatyti. Gražiai atrodo, ir viskas nauja, moderniška: minkštos atverčiamos sėdynės, patogus priėjimas, ryški numeracija. Eskalatoriai užkelia į viršutinius aukštus. Yra ir laiptai. Bilietai kompuoteriais išrašomi. Apačioje pastato raštinės, sandėliai, mažesnės salės ir kiti įrengimai.

Jau turėjome keletą parengimų: atidarymo koncertas su Dionne Warwick ir Rockford Symphony, Rockford Boat, Travel & Sport Show, World's Toughest Rodeo ir Harlem Globetrotters Basketball. Norintiems pamatyti šį paskutinį parengimą ,buvo sunku gauti bilietų, kadangi basketball žaidimų akštei įrengti reikalinga daugiau vietos, o čia sėdimų vietų buvo tik 8 sūkstančiai. Bilietų kainos: $5.50 ir $7.00. Visos vietos išparduotos, reiškia, yra lankytojų.

Spaudoje būkštavimai, kad kad šis pastatas bus našta miestui, nes jo išlikymas brangiai kainoja, gal bus be pagrindo.

Rockfordo vaizdas keičiasi: kur buvo seni namai, dabar stovi daugiaaukščiai pastatai. Du nauji tiltai per Rock River pagerino susisiekimą. Metro Rockfordo centre gyvenimą papildys naujais parengimais. Jau yra numatyta ir tolimesnių parengimų programa. Šis kultūros centras yra tik 13 blokų į šiaurę nuo Lietuvių Klubo.

Rockfordietis

MŪSŲ SPAUDOJE

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS BE BENDRADARBIAUTOJŲ IR TILTININKŲ

Tėviškės Žiburių 8 nr. Junimo Žiburiuose R. R. straipsnyje "Vasario 16 palydint" rašo, kad didžiausios reikšmės turi Lietuvos istorjos pažinimas ir tėvų įtaka. Straipsnio pabaigoje taip rašoma:

"Dabar išeivijoje yra svarbu išlaikyti jauniamą lietuvišką. Reikia parodyti jiems kas yra lietuvybė. Galima nesunkiai perduoti apie Lietuvos karalius, bet daug sunkiau įkvėpti jaunuoliui lietuvišką dvasią, iš kurios kiltų noras dirbti tėvynei Lietuvai. Jei tėvai perduos jaunuoliui šią dvasią, lietuvybė išsilaikys. Tada jaunuolis norės susipažinti su tėvyne, jos kalba, kultūra, istorija ir dirbs jos išlaisvinimui.

Gyvendami išeivijoje, mes turime vieni su kitais artimai bendrauti. Yra svarbu, kad visos išeivijos organizacijos dirbtų sutartinai. Viena organizacija neturi būti svarbesnė už kitą. Jeigu dvi organizacijos pešasi ir mano, kad viena yra geresnė už kitą, prasideda susiskaldymas, naudingas tik mūsų priešams. To neturėtų būti. Turime bendrą tikslą — lietuvybės išlaikymą ir Lietuvos išlaisvinimą, tad bendrai jo ir siekime.

Lietuvybės išlaisvinimo klausimas kyla iš lietuvio noro išlaikyti kalbą, kultūrą, tautosaką. Mes turime visi išlaikyti tą norą, dirbti bendromis jėgomis ir nesiskaldyti. Jei visa tai įvykdysime, greičiau pasieksime savo tikslą. Noriu baigti dr. Vinco Kudirkos žodžiais iš "Labora".

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus
Ir dirvos neapleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: nesėsi nepjausi"

Visai teisingai, kad neužsimenama apie "syvus iš tautos kamieno" ir kitokią tiltininkų retoriką. Juk žydų tauta išliko žydiška be syvų iš tautos kamieno, kurio nebuvo.

K. Petrokaitis

SUĖMĖ BUVUSĮ IRANO AVIACIJOS VADĄ

TEHERANAS. — Irano žvalgyba suėmė generolą Bakeri, buvusį Irano aviacijos vadą. Policija įtaria, kad gen. Bakeri padėjo amerikiečiams paruošti planą suimtiems amerikiečiams išgelbėti. Kaip žinome, ekspedicija nepasisekė.

Mula M. Reišar, Irano religinės karo policijos viršininkas, išaiškino, kad buvęs aviacijos vadas turėjo draugingus ryšius su amerikiečiais. Būk, jis 1980 metų balandžio 23 d. (tai yra, diena prieš amerikiečių išgelbėjimo misijos išsiuntimą į Iraną) įsakė ištraukti priešlėktuvinę artileriją iš keturių miestų, įskaitant ir sostinę Teheraną. Pranešta apie generolo Bakeri areštą, bet dar neaišku kada prasidės jo teismas, tik sakoma, kad jam ruošiama byla.

— Penki JAV marinai, prabuvę 444 dienas Irano kalėjime, parvykę į Ameriką ir pailsėję, šiomis dienomis grįžo į marinų tarnybą.

— Kongresmanas Dan Rostenkowski neleidžia komiteto nariams balsuoti įstatymo valstybės mokesčiams sumažinti, kol klausimas nebus pakankamai aiškus.

Atsiųsta paminėti

● NEWS DIGEST, 3 nr., eina 4 kartus per metus. Žurnalą, leidžiamą Tarptautinio Informacijos centro, redaguoja J. P. Kedys, PO Box 5355, Parramatta 2150, NSW Australija. Redakcijos kolegiją sudaro J. Veteikis, Peeter Lindsaar, V. Rusa ir V. Inkratas. Tai 64 psk., prieškomunistinis žurnalas, kainuoja metams $3, atskiras numeris 80 centų. Palaikytojams ir JAV $5, garbės prenumeratoriams $10. Žurnalą, kaip ir Toronte einantį mėnesinį laikraštį SPEAK UP, turėtų palaikyti visi angliškai kalbą lietuviai. Amerikoje jį atstovauja Laisvoji Lietuva, 2618 W. 71st St., Chicago, IL 60629.

* * *

● SPEAK UP, nr. 1, politinio ir ekonominio realizmo mėnesinis laikraštis anglų kalba. Leidžia ir redaguoja Giliaras Urbonas. Tai vieninteliš pasaulyje prieškomunistinis leikraštis su plačia informacija apie komunizmą ir jo įtaką kai kuriose, net religinėse, organizacijose. Jį turėtų remti ir prenumeruoti visi pavergtų tautų kilmės asmenys, o nešūkauti apie informacijos stoką. Metams kainuoja $10. Rašyti: Speak Up, Box 272, Station B, Toronto, Ont., Canada, M5T 2W2.

Voverė tarnyboje

Liūtui voverė tarnavo
Ir jam tarnyboj pataikavo.
Todėl ji jam labai patiko;
Ją samdant jis tikrai neapsiriko.
Už darbą jai žadėtas riešutų vežimas,
Bet laikas bėga ir apima ją apsivylimas.
Nes ji gauna maistą menką.
Jai dažnai badauti tenka,
Jos skundai palieka nesėkmingi
Ir taip tęsiasi metai jos vargingi.
O kai jinai pažiūri į aplinką,
Ten viskas jai geriau patinka.
Jos draugės medžiuos šokinėja,
Ar riešutus po riešutynus rinkinėja;
Paskui sutūpę ant šakelės, riešutus lukštena,
Kas mūs nabagei gomurį kutena,
Kai ji pasiekti riešutyną bando,
Liūtas griebia ją tuojau už sprando
Ir prie sunkių darbų pristato;
Jos širdgėlos jisai nemato.
Pagaliau ir liūtui nusibodo ją laikyti
Ir nutarė jis ją nuo darbo atstatyti.
Voveraitę paliuosavo
Ir ji riešutų vežimą už savo darbą gavo
Riešutai gražiausi,-tarsi parodoj išstatyti;
Jais galima gėrėtis iš tiesų;
Bet, deja, ji jau be dantų
Ir negali jų kramtyti.

(Vytautas Petraitis, PASAKĖČIOS, 217 psl., kaina $3, gaunama Naujienose.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council.

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax' Pills. That's right—pills from Ex-Lax. Look for the white box.

Use only as directed.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 63 metų sukakties minėjimas Detroite

Minėjimas pradėtas vasario 15 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Southfield, Michigan. Pats minėjimas prasidėjo, galima sakyti, kiek anksčiau — vasario 13 d. per Lietuvių Melodijų radijo valandą. Ją suorganizavo redaktorius ir pranešėjas Albertas Misiūnas. Programoje dalyvavo Detroito Lietuvių Organizalijų Centro pirmininkas dr. Algis Barauskas. Savo trumpame žodyje paminėjo savanorius kūrėjus, kurie 1918 metais savo krauju atstatė nepriklausomą ir laisvą Lietuvą; priminė trėmimus į Sibirą ir pažymėjo, kad dėl to daug tūkstančių lietuvių atsiradome svetingoje Amerikoje, Kanadoje ir kitur.

Tarp trumpų pranešimų buvo įjungiama pritaikinta Vasario 16-jai muzika bei deklamacijos. Dvi jaunos Aušros lituanistinės mokyklos mergaitės — Rūta Šnapštytė ir Natalija St.John — padeklamavo iškilmingai šventei pritaikintus eilėraščius. Po deklamacijų buvo sugrotas tautos himnas. Minėjimas radijo bangomis praėjo reikšmingai. Jį apmokėjo Petronis Industries, Inc. — Danutė ir Leonas Petroniai.

Sekmadienį, vasario 15 d., ALB Radijo klubo pusvalandis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paminėjimui paskyrė nemokamai 15 min. laiko. Radijo klubo redaktorius ir pranešėjas Jonas Kriščiūnas su nepaprastu jausmingumu padeklamavo tai dienai pritaikintą eilėraštį. Išviro ne vienam ašara.

Po trumpos muzikos, J.K. klausytojams priminė, kad šiandien švęsime Vasario Šešioliktosios — nepriklausomybės atstatymo šventės 63 metų sukaktį. Ta šventė mums primins mūsų tėvų žemę, kuri dabar yra rusų okupuota. Ta okupacija jau tęsiasi 40 metų. Kvietė visus lietuvius pripildyti bažnyčias ir gausiai dalyvauti iškilmingame minėjime. Tuo parodykime svetimtaučiams savo vieningumą — solidarumą ir atiduokime savo auką pagal išgalę Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri mums sudarė galimybes atvykti į šią laisvės šalį — Ameriką. Aukos bus panaudotos už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Sugiedotas tautos himnas.

Sekmadienį, vasario 15 d., 10:30 val. visose trijose lietuvių parapijų šventovėse: Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir Šv. Petro buvo atlaikytos Šv. Mišios už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos salėje įvyko iškilmingas minėjimas — akademija.

Minėjimą atidarė Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirmininkas dr. Algis Barauskas. Po trumpo atidaromojo žodžio, pakvietė minėjimo vadovę dr. Stefą Miškienę — DLOC vicepirmininkę. Toliau sekė organizacijų vėliavų įnešimas; vadovavo Švyturio Jūrų Šaulių kuopos pirm. Bronius Valiukėnas ir šaulys Juozas Kinčius. Į salę buvo įneštos 8 organizacijų vėliavos. Savanorius kūrėjus ir Klaipėdos krašto vaduotojus pagerbiant, buvo iššaukti pavardėmis šie savanoriai: Kazimieras Daugvydas, Stasys Šimoliūnas, Bronius Tatarūnas, Kostas Mykolaitis, Petras Kuncė, Jonas Bujauskas; garbės nariai: Jonas Šepetys ir Feliksas Motuzas, ir Klaipėdos krašto vaduotojai: Vincas Tamošiūnas, Juozas Augaitis ir Petras Bliūdžius, kuriems buvo prisegta po gėlę.

Amerikos himną giedojo mergaitės: L. Gilvydytė, A. Lelytė, R. Neverauskaitė, A. Panavaitė, L. Tautkevičiūtė, R. Savickaitė ir N. Zarankaitė; akompanavo Janė Kizlauskaitė. Invokaciją sukalbėjo Šv. Antano parapijos klebonas Alfonsas Babonas.

Žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės pagerbimas

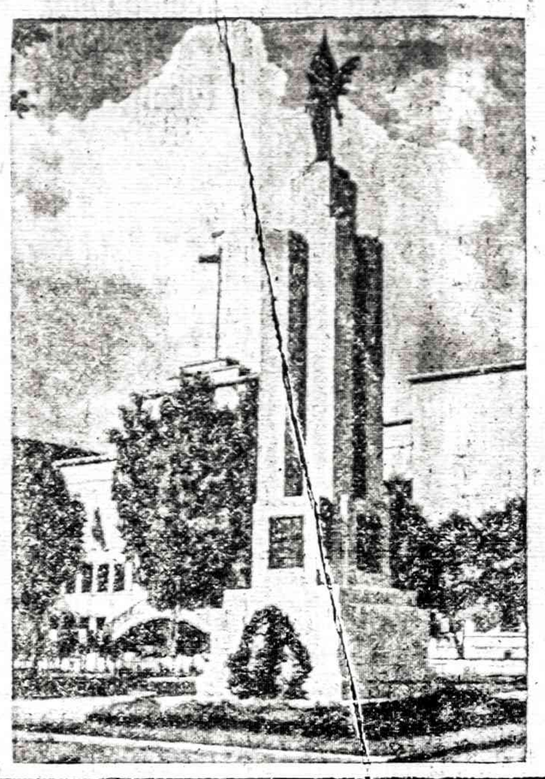

Michigano valstijos gubernatoriaus proklamaciją perskaitė Vida Cogelytė; Detroito miesto — Liana Palaikytė, Southfieldo miesto burmistro — Alma Matvekaitė. Violeta Abariūtė, dirbanti JAV senatoriaus Don Riegle raštinėje, perskaitė jo sveikinimą.

Pagrindinių kalbėtojų pakviestas JAV senatorius, demokratas Carl Levin iš Michigan. Savo kalboje senatorius pasisakė, kad jo tėvai yra gyvenę Lietuvoje, žinąs Lietuvos padėtį ir kada atgavo nepriklausomybę. Labai palankiai pakalbėjo apie lietuvius ir pažadėjo visada, pagal galimybę, lietuviams pagelbėti. Kaip ir ankstyvesniuose Vasario 16 minėjimuose Kongreso nariai pažadėdavo mums padėti mūsų kovoje dėl Lietuvos laisvės, taip ir šį kartą pažadėjo senatorius C. Levin. Jo kalba buvo trumpa, bet turininga.

Lietuvių pagrindinis kalbėtojas buvo Liūtas Grinius, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas. Kalbėjo apie pusvalandį. Jo kalba buvo pagrįsta skatinimu pasiaukoti tėvynės gerovei, tikėti savo tautos geresne ateitimi, dirbti ir nereikalauti padėkos aukojant savo turtą. Priminė Lietuvos istoriją praeityje ir dabar. Bendrai, visą kalbą susumavus, buvo taikingo pobūdžio. Jo kalba buvo ištisai atspausdinta Naujienose ir, manau, kad ji tilps ir kituose laikraščiuose.

Šiais metais iškilmingame minėjime dalyvavo ir kitų tautybių atstovai: ukrainiečiai, slovakai, estai, latviai, lenkai ir kroatai. Buvo įteikta Aušros ir Žiburio lituanistinių mokyklų konkurse laimėjusiems dovanos: Aušros mokyklos mok. Kristinai ir Markui Molding ir Rūtai Šnapštytei, Žiburio mokyklos laimėtojai: Gytis Udrys, Kristina Merkytė, Medėja ir Insrė Sabaliūnaitės, Aldas Kriaučiūnas, Laura Gražulytė, Linas Udrys, Danutė Petrusevičiūtė, Paulius Gražulis, Nata Žarankaitė, Antanas Kizlauskas, Violeta Deveinytė ir Rima Jankutė.

Rezoliuciją perskaitė dr. Stefa Miškinienė. Rezoliucija priimta rankų plojimu ir bus išsiuntinėjama Amerikos aukštiems pareigūnams. Išneštos vėliavos. Tuo oficialioji dalis baigta.

Po 10 min. pertraukos buvo meninė dalis, kurią atliko Jaunimo choras, vadovaujamas muziko Stasio Sližio. Padainavo keturias dainas: Tėvynė Lietuva (A. Raudonikio), Tėvynę prisiminus (S. Gailevičiaus), Per šilelį jojau (S. Sližio) ir Saulėlydis tėviškėje (A. Raudonikio). Choro pranešėja — L. Tautkevičiūtė. Klarnetais grojo A. Matvekaitė ir V. Teličėnaitė. Dainas harmonizavo ir orkestravo St. Sližys. Visos dainos labai gražiai nuskambėjo, o publika nepagailėjo katučių.

Tautinius šokius grakščiai pašoko Rusnės Baltrušaitytės vadovaujama šokių grupė "Audinys". Kaip jau žinome, nuo seno publika mėgsta žiūrėti šokius, taip ir šiuo kartu publika delnais plojo šokėjams į taktą.

Užbaigai, giedant chorui ir akompanuojant J. Kizlauskaitei, visi minėjimo dalyviai sugiedojo tautos himną.

Šiais metais publikos buvo gausiai — apie 500. Aukų surinkta apie $5,000; aukos dar tebeplaukia.

Viskas buvo gerai, bet bendruomenininkų rinkėjų grupelė bandė trukdyti aukų vajų. Įsitaisė mokyklos kambaryje būstinę ir iš jos puolė praeinančią publiką, tiesiog nachališkai reikalaudama Bendruomenei aukų. Laikantis mandagumo dėsnių, privalėtų paklausti minėjimo rengėjų, ar galima rinkti. Jeigu taip pradėtų ir kitos organizacijos elgtis, kas gi atsitiktų?

Lietuvių Bendruomenė labai karinga. Aršiausias Bendruomenės aukų rinkėjas tai pabalęs Linas. Bet netoli nuo jo atsilikęs ir rentrinis Jonas, kuris išdidžiai ant būstinės durų iškabino atitinkamą skelbimą. Nežiūrint viso to, iškilmingas minėjimas praėjo pakilioje nuotaikoje.

Po minėjimo, moterys 54 kp. sąjungietės publiką pavaišino obuoliniais blynais ir kavute.

Rengėjai — Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba.

Ant. Sukauskas

LIETUVIŲ STUDENTŲ KLUBAS ČIKAGOS UNIVERSITETE IR JO VEIKLA

Čikagos universitetas įsteigtas 1891 m. ir yra gerai žinomas visoj Amerikoj kaip aukšto lygio mokslinė įstaiga. Čia taip pat atvyksta daug studentų, baigę kitus universitetus, įsigyti vienos ar kitos srities daktaratą. Nors šiame universitete studijuojančių lietuvių nedaug, bet prieš dvejus metus buvo įsteigtas lietuvių studentų klubas. Pradžioj buvo tik penkiolika lietuvių studentų. Bet šiais mokslo metais yra per 30 narių. Klubo grupė yra įdomi tuo, kad čia yra svarbų laipsnių lietuvybės atžvilgiu studentų: dalis jų kalba gerai lietuviškai, kiti kalba silpnai, treti žino tik, kad jų tėvai ar seneliai yra lietuvių kilmės.

Dauguma studentų yra iš Čikagos, ar jos priemiesčių. Vienas lietuvis studentas yra iš Brazilijos ir gerai kalba lietuviškai.

Mūsų klubo globėjas yra prof. Arūnas Liulevičius, kuris dėsto universitete matematiką. Jis yra mūsų klubo globėjas nuo pat klubo įsteigimo.

Dabartinę studentų klubo vadovybę sudaro: pirmininkė — Birutė Tamulynaitė, vicepirm. — Bernadeta Geštautaitė, sekretorė — Inga Šmulkštytė; specialių reikalų tvarkytoja — Dana Brazdžiūnaitė.

Šiais mokslo metais mūsų klubas jau geriau susiorganizavęs ir gavome 300 dol. iš studentų valdybos.

Mūsų posėdžius lanko ne tik studentai, bet į įdomesnius posėdžius atsilanko ir profesoriai bei jų asistentai. Iš lingvistikos ir slavų kalbų departamento atsilanko prof. Bill Darden — Baltų ir slavų kalbų profesorius.

Rudens ketvirtį buvome pasikvietę prof. T. Remeikį — jo paskaitos turinys buvo pagrįstas jo neseniai išleistos knygos medžiaga: "The Opposition to Soviet Rule in Lithuania — 1945-1980".

1981 m. sausio 22 d. į Čikagos universitetą pakvietėm p. E. Sakadolskienę ir jos tėvelį — p. B. Pakštą bei Al. Eitutytę. P. E. Sakadolskienės paskaita apie lietuvių liaudies muziką, harmonizavimą ir instrumentus buvo tikrai įdomi ir vertinga. Ji supažindino klausytojus su liaudies senoviniais muzikos instrumentais: skudučiais, molinukais, birbyne, kanklėmis, lumzdeliais, skrabolais ir kt. Klausytojai turėjo progos išgirsti tų instrumentų muzikos (iš juostelės).

Taip pat p. B. Pakštas birbyne, E. Sakadolskienė ir Al. Eitutytė kanklėmis atliko dvi dainas: Kur lygios lankos ir Raudą. Visiems labai patiko ši retai girdima muzika. Dar Al. Eitutytė kanklėmis paskambino keturias dainas.

Čikagos universiteto lietuvių studentų klubas taria jums širdingą ačiū už tokią turtingą ir įdomią programą.

Na, o dabar esame pakvietę "Grandies" tautinių šokių grupę, kuriai vadovauja ponia Smieliauskienė, kad parodytų lietuvių tautinių šokių grožį ne tik lietuviams studentams, bet ir amerikiečiams.

Birutė Tamulynaitė

IŠ KOMUNIZMO DEKALOGO

Komunistinės Rytų Vokietijos valdžia Berlyne savo raudoniems kareiviams išleido 340 puslapių elgesio vadovą, kur kareivėliai pamokami kaip elgtis įvairiose situacijose. Pavyzdžiui:

"Pagarba merginai turi būti tokia, kad neperžengus to, kas savo noru neleidžiama".

"Girtuokliavimas yra gėda armijai, o gėrimas iš pačios bonkos liudija apie saiko neturėjimą".

Pagaliau raudoniesiems kareiviams primenama, kad suvalgius ir išgėrus reikia nepamiršti sąskaitą sumokėti.

TIKSLI DIAGNOZĖ

Viename Škotijos miestelyje gatve beeidamas žmogus staiga pargriuvo ir guli nekrutėdamas.

Susirinkę aplinkui škotai tariasi kas daryti.

Vienas autoritetingai ipareiškė:

— Jis jau nebegyvas!

— Kaip gali tvirtinti, juk nė pulso nepatikrinai? pastebėjo kiti.

— Nebėra reikalo tikrinti, paaiškino šis. — Aš įkišau ranką į jo kišenę, ir jis nė nesujudėjo!

● Jaunikaitis — povas, susižiedavęs — liūtas, vedęs — asilas. (portugalų)

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

POVILO LAURINAVIČIAUS KŪRINYS

Gyvas, įdomus ir jaudinantis lietuviško gyvenimo 406 pusl. romanas

BE DRUSKOS

Kiekvienas lietuvis privalėtų įsigyti ir susipažinti su lietuviško gyvenimo tikrove, labai gyvai parašyta ir lengvai skaitoma.

Minkšti viršeliai $8.00

Galima įsigyti Naujienų administracijoje arba pasiunčiant $9 čekį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KRUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Šekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M.K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 296 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

JAV Atstovų Rūmai gina lietuvių teises

JAV Atstovų Rūmai šių metų vasario 18 dieną gražiai ir plačiai paminėjo 63-ąją Lietuvos nepriklausomybės metinę sukaktį.

Kongreso atstovas Frank Annunzio, veiklus demokratas iš Chicagos, lygiai 3 val. popiet pradėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimą galingiausioje įstatymų leidimo įstaigoje. Atstovui Annunzio lietuvių tautos likimas yra labai gerai žinomas, nes jis ne pirmą kartą turiningai paminėjo lietuvių džiaugsmą nepriklausomybę paskelbiant ir lietuvių kovas vėl išsilaisvinti iš žiauraus Sovietų karo jėgų pavergimo.

Atstovas Annunzio gerai pažįsta lietuvius Chicagoje, kartu su savo draugu teisininku Milton Blumenthaliu dalyvavo Naujienų surengtoje 60 metų sukaktyje ir pasakė pagrindinę kalbą. Šiais metais tas pats atstovas Annunzio suorganizavo gausiausią paminėjimą Atstovų Rūmuose. Frank Annunzio pradžioje paprašė poetą Leonardą Andriekų sukalbėti maldą už kenčiančią lietuvių tautą ir už visus išnaudojamos Lietuvos gyventojus, ir paprašė Atstovų Rūmų pirmininką leisti atidėti svarstomus klausimus, kad jam ir kitiems Atstovų Rūmų nariams būtų galima informuoti kitus Kongreso atstovus apie dabartinę labai žiaurią padėtį rusų pavergtoje Lietuvoje. Atstovų Rūmų pirmininkas leido teisininkui Annunzio visą valandą pavesti lietuvių tautos reikalams svarstyti.

Atstovas Annunzio yra geras kalbėtojas, savo temą gerai žinojo, pats pakalbėjo, išdėstė naujus Sovietų išnaudojimo metodus ir leido visai eilei atstovų tą vakarą prisiminti Lietuvos likimą nuo 1939 metų, kai Sovietų karo jėgos, sovietinio saugumo lydimos, įsiveržė į Lietuvą ir pradėjo griauti Lietuvos nepriklausomybės pamatus.

Atstovas Annunzio įjungė į Kongreso protokolą Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkės Euphrosine Mikužiūtės raštą, kuriame surašytas visų Ch.L.T. narių sąrašas ir paminėtas jų pačių vasario 15 dieną pravestas

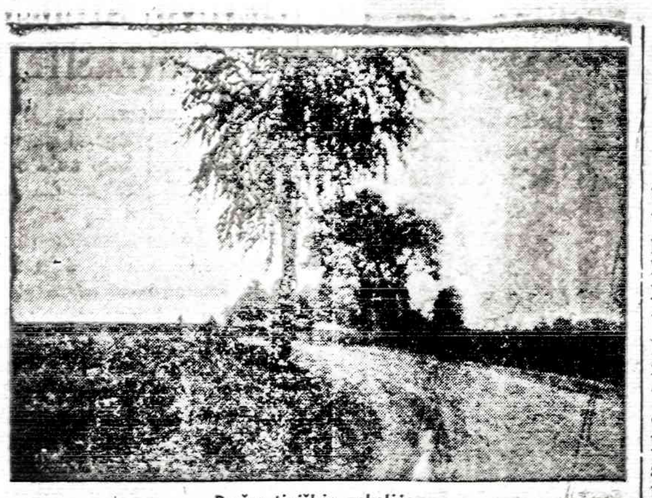

Beržas tėviškės pakelėje

Lietuvos nepriklausomybės 63-čios sukakties sukaktuvinis minėjimas.

Minėjimas Atstovų Rūmuose buvo didelis ir tvarkingai suorganizuotas, todėl Frank Annunzio prie savo pranešimo pridėjo ir Lietuvos himno laisvą vertimą, kad ne tik pats Kongresas, bet ir visas pasaulis turėtų progos susipažinti su Lietuvos himno gražiu turiniu. Reikia neužmiršti, kad Amerikos Kongreso protokolus skaito viso pasaulio įstatymo leidėjai. Jie iš Kongreso protokolų labai daug patiria, kas darosi pasaulyje. Kongreso rekorduose yra labai daug medžiagos apie lietuvių tautos istoriją ir ten telpa liudininkų parodymai apie okupanto valdymo bei išnaudojimo būdus.

Frank Annunzio kalbos paremtos faktais. Jis gali pamokyti ne vieną jaunuolį lietuvį, kuris įsivaizduoja, kad galima padėti lietuviams kovoti už savo krašto laisvę, visai nesigilinant į pačią lietuvių vedamą kovą. Amerikoje atsiranda ir tokių "mokytų vyrų", kurie turi drąsos nušvilpti veteranus kovotojus, neleisti jiems prasitarti apie kovos eigą. Atstovas Annunzio, surinkęs žinias apie lietuvių pasiaukojimą, gali pamokyti ne vieną tokį jauną lietuvį, nesirūpinantį politinėmis lietuvių partijomis, bet norintį kalbėti lietuvių vardu. Annunzio tokiems blogai auklėtiems jaunuoliams ne vieną kartą apie Lietuvą daugiau papasakojo, negu rėkaujantieji lietuviukai žinojo.

Frank Annunzio gana gerai pažįsta ir lietuvius. Jam žinomi "tiltų statytojai", bendradarbiautojai su okupantu ir sovietinės propagandos skelbėjai lietuviškoje spaudoje. Jis pažįsta ir tuos lietuviškus daktarus, kurie turi drąsos skelbti, kad dabar lietuviai jau nekovoja už krašto nepriklausomybę, bet kreipia dėmesį tiktai į galimybę pagyventi. Pats Annunzio veda kovą už Lietuvos nepriklausomybę ir išgėdina tuos "intelektualus", kurie nieko nedarę jau pavargo.

Atstovo Annunzio suorganizuotoje Lietuvos laisvės valandoje vasario 18 dieną Atstovų Rūmuose kalbą pasakė šie atstovai: Pensilvanijos Dougherty, Stratton, Donnelly, lietuvių kilmės Derwinski, Ferraro, Conable, Moffett, Vander Jagt, Howard, Dornan, Forsythe, Fish, Broomfield, Sawyer, Sensenbrenner, Goldwater, Blanchard, Clinger, Minish, Batchford, Maurus, ponia Holt, Martin Russo, Waxman, Hollenbeck, Moakley, Lee, Lent, Yatron, Bingham, Fauntroy, Novak, Guarini, Eckhart, Frost, Freyser, Jeffries, Ford, Brodhead, Addabbo, Florio, Benjamin, Fary, Ottinger, Collins, Smith, McHugh, Gonzalez, Porter, Daub, Dingell ir Hammerschmidt.

A. SVILONIS

Teisintis ir teisinti kitus galima, bet...

(Tęsinys)

Aušra Gečytė ir Daina Kamantaitė rašo, kad jos lankė gimines, tai puiku ir kas gali už tai jas peikti. Bet čia iškyla klausimas, kaip juodvi pateko į "Gimtojo Krašto" pokalbininkų tarpą? Jei tai netiesa ką "Gimtasis Kraštas" paskelbė ir jei ne jų veido nuotraukomis yra išpuoštas "Gimtojo Krašto" visas puslapis, kodėl jos tylėjo ir neprotestavo, kad ir tuose pačiuose laikraščiuose, kuriuose jos spausdina laiškus ir niekina VLKo pirmininką dr. K. Bobelį? Kodėl jos neprotestavo, kad tai "Gimtojo Krašto" rašeivų provokacija ir kad jie jas apžmeižė?

Taip pat, Aušra ir jos draugė Kamantaitė pasinaudojo okupanto sugalvotu argumentu — vilioti jaunimą vykti į okupuotą Lietuvą. O tas "argumentas" toks, kad tokios kelionės yra naudingos, nes kaip Aušra rašo, kad ji tautiškai sustiprėjo. O Kamantaitė neseniai spaudoje gyrėsi, kad ji atsinaujino krikščionybėje. Reiškia, kokį naudingą "Rodinos" draugija atlieka darbą, vadovaujant "generolui" P. Petroniui, kuriam neseniai už "nuopelnus" Maskvai užkabino Brežnevas ant jo krūtinės medalį. Mat, jis vienus sustiprina tautiškai, kitus krikščioniškai. Iš tikrųjų, koks naivus ir pigus pasigyrimas!

Šitokių faktų šviesoje aiškėja, kad Gečiui ir Kamantui tikrai, nebuvo patogu vykti New Yorkan į VLIKo konferenciją. Bet kodėl jų dukterys taip negražiai puola Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininką dr. K. Bobelį? O tyli, kad jos okupantui patarnavo savo palankiais pareiškimais.

Baigiant norėčiau paklausti, ar tik VLIKui yra pareiga kovoti su tautinės drausmės laužytojais? Ar B-nės vedams ir jų šeimų nariams tai nesvarbu? Man rodos, kad drausmės laužymas negali pateisinamas kokia ten pozityvia veikla, kuria giriasi Aušra Gečytė ir liepia VLIKo pirmininkui atkreipti dėmesį. Juk kiekviena pozityvi veikla Tautos labui nėra koks nors išskirtinas nuopelnas, bet pareiga ir tai visų lietuvių patriotų — senų ir jaunų, nes kitaip toji veikla būtų paremta labai silpnais pagrindais. O be to, pozityvioji veikla negali pateisinti kelionių į okupuotą, okupanto paskelbtais "jubiliejiniais" metais. Ten nuvykus daryti okupantui palankius pareiškimus bolševikinės propagandos laikraštyje taip, kaip yra padariusi Daina Kamaitaitė, PLB-nės pirmininko duktė. Štai jos žodžiai: "Aš manau, kad gyventi ir mokytis jie (studentai) turi normalias sąlygas. Lankiausi studentų bendrabučiuose — jie patogūs, geri. Kelis kartus buvau universitete. Tai tikra karalystė. Ir universitetui ir Vilniui ir Lietuvai aš sakau iki pasimatymo. Drįstu taip sakyti, nes viliuosi kad ši mano kelionė į tėvų gimtinę — pirma bet ne paskutinė. Mano svajonė dabar lietuvių kalbos kursai universitete". "Gimtasis Kraštas" 1980 geguž. 22.

Švilpukai ir negalvojantieji rėksniai, neleidę dirbantiems lietuviams pasveikinti jaunimo, galėtų disertaciją parašyti apie Amerikos Atstovų Rūmų kalbas Kongrese.

Ką Frank Annunzio padarė pavergtai lietuvių tautai, suorganizuodamas šiuos kalbėtojus Vasario 16-osios proga, tai milijonais neapskaičiuosi.

Kai Dobryninas informavo Brežnevą apie Amerikos Atstovų Rūmų narių pasisakymą pavergtų lietuvių reikalu, tai jis nutarė prašyti prez. Reagano pasimatymo. Kai tos kalbos per radiją bus perduotos pavergtiems lietuviams, tai jie žinos, kad ALTas nemiega, bet organizuoja ir informuoja galingiausios valstybės parlamento atstovus.

ST. MOTUZAS

KODĖL IR KAIP PASITRAUKIAU IŠ LIETUVOS

1940 m. birželio 15 d. Sov. Rusija klastingai okupavo Lietuvą. Liepos 13 dieną buvau atleistas iš Gruzdžių valsčiaus viršaičio pareigų. Iš ryto perdaves bolševikiniam viršaičiui valsčiaus kasą, laukiau jo pažado užeiti pas mane pasikalbėti dėl valsčiaus turto perdavimo.

Balševikinis viršaitis buvo aršus komunistas. Jis 1918-19 m. žiemą suorganizavo Joniškyje bolševikinį komitetą. Nebuvo kvailas. Buvo Darbo Kuopos išrinktas į Lietuvos Steigiamąjį Seimą. Turbūt Maskvos šelpiamas, buvo įsigijęs ūkį ir bažnytkaimyje pasistatęs dvejus namus. Manau, jis su pogrindžiu palaikė ryšius, tačiau būdamas atsargus, nekišo pirštų, kur karšta.

Buvo žinių apie Šiauliuose vykdomus areštus, todėl su nekantrumu laukiau užeinant viršaitį, o po to, galvojau dumti iš valsčiaus, tik ne į namus. Užėjęs viršaitis pasakė valsčiaus turto aktą surašysiąs su sekretorium, o aš galėsiąs ir vėliau pasirašyti. Jis patvirtino apie areštus Šiauliuose ir man patarė nevykti į namus, nes tie driskiai kalba, būk aš įskundęs mano kaime bolševikuojančią latvių šeimą, iš kurios trys buvo nubausti ilgomis bausmėmis. Pasakiau, kad nei žodžiu nei raštu neskundžiau, nes tik tada sužinojau kas jie per paukščiai, kaip jau buvo areštuoti. Viršaitis pasakė: "Gerai, to man užtenka žinoti". Dar paklausė: "Jei pasitiki manim, pasakyk, kur prisilaikysi, jei išktų koks reikalas". Pabučiavo ir papasakojo kaip išliko gyvas išvijus iš Joniškio bolševikus. Lietuvių baudžiamasis būrys ten rankiojo bolševikus ir dažnai juos sušaudydavo. Naktį jam smarkiai pabeldė į langą ir pasakė: "Greičiau bėk iš namų, tau gresia mirtis". Vėliau sužinojęs, kad jį įspėjo baudžiamojo būrio karininkas.

Iš valsčiaus išvažiavau priešinga kryptimi. Beišvažiuojant iš miestelio, vienas naujos valdžios šalininkas, pralenkdamas mane ir nukėlęs kepurę, nuvažiavęs vieškeliu kokį kilometrą ir iškišęs galvą iš rugių, žiūrėjo į mano pusę. Supratau, kad tai esama seklio, todėl pasukau į lauko keliuką, o seklys nuskubėjo į miestelį. Aš ir paspaudžiau kiek mano žemaitukas įkerta. Pervažiuojant kitą vieškelį, pastebėjęs nuo miestelio atvažiuojantį motociklu, pasukau į ten pat esančius aukštus rugius, kurie paslėpė mane su žemaituku. Kaip vėliau sužinojau, tą patį vakarą atvažiavo sunkvežimis į gretimais esantį latvio ūkį, o prie mano ūkio pastatė sargybą. Nesulaukdami manęs parvažiuojant, auštant išvažiavę.

(Bus daugiau)

• 20% visų darbų Amerikoje yra kuo nors surišti su automobilių pramone.

P. L.

KŠYŽANOVSKIO BE CENZŪROS VILNIAUS "MATEŽNIKAS"

1939—1944

"WILENSKI MATECZNIK", lenkų literatūros instituto Paryžiuje 1979 metų leidinys, apimantis 1939-1944 metų lenkų rezistencinių kovų laikotarpį Vilniaus krašte.

Sąvoka "matecznik" vargiai duosis verčiama į lietuvių kalbą. Anot Ad. Mickevičiaus — vieta, kur gimstama ir mirštama. Pietų Lenkijos bitininkai "matecznik'u" vadina vietą, kurioj auginama bičių motina ir bitės. Liaudyje gimda vadinama.

Nesiryžtu veikalą recenzuoti iš esmės, bet tik atkreipti dėmesį į autoriaus intenciją bei tendencijas lietuvių atžvilgiu. Autorius inž. Bronislaw Krzyžanowski gimęs Vilniuje. Jo tėvas, tuo pačiu vardu ir pavarde, gimęs Lietuvoje Zarasų apskrity. Pagal autorių — iškili asmenybė: teisininkas-advokatas Vilniuje ir krašte, žymus politikas. Budamas Vilniaus seimo vicemaršalku, pirmininkavo 1921.II.20 d. posėdy, kuriame "Litwa Srodkowa" (Vidurio Lietuva) prisijungė prie Lenkijos. Turėję nekilnojamas nuosavybes Vilniuje, Paneriuose, kur pergyveno "pirmuosius bolševikus", "Smetoninę Lietuvą", "antruosius bolševikus" ir "hitlerizmą".

Leidiny paliesti visi Vilniaus miesto ir krašto 1939-44 metuose politinės santvarkos etapai. Nuo rugsėjo 18 iki spalių 28 d., 1939 m., autorius pavadino "PIRMŲJŲ BOLŠEVIKŲ" laikotarpiu.

Bolševikai visad prisistato teigiant — "U nas wsio jest" (pas mus visko yra), tačiau grobia viską, kas tik pakliūva. Miestas bematant buvo visiškai apgrobtas. Kraštas, NKVD siautėjimais, areštais bei deportacijomis, nuterorizuotas. Žmonės slapstėsi, naktimis namuose nenakvojo ir begalinėje baimėje gyveno. Vilnius pergyveno ne tik baimę, terorą, bet ir skurdą, badą. Bolševikų sunkvežimiai, įvairiomis išplėštomis vertybėmis pakrauti, skubino rytų kryptimi. Visiškai apgrobė "Brolių Jablkovskių" prekių sandėlius, "Wrublewskio" biblioteką, Valstybinius Archyvus, pasigrobdami vertingus rankraščius, archyvinius brangius istorinius dokumentus, vertingas retas knygas ir grobė tai žinovų rankomis. Neįkainojamus nuostolius padarė grobiant radijo fabriką "Elektrą". Kurlando aliejaus ir tabako fabrikai, darbininkų dėka, buvo apginti nuo grobimo.

Miestas "išlaisvintas" nuo duonos, riebalų ir visas išgrobtas lobis buvo vežamas ten, kur "U nas wsio jest". Vilniaus gyventojai jautė areštų terorą, deportacijų baimę, alkį bei badą. VILNIUS LAUKĖ IŠSIGELBĖJIMO.

Galop patyrė, kad Vilnius atiteks Lietuvai. Autorius rašo: "Litwa Smetonowska" (Smetoninė Lietuva), kuri turėjo mus priimti ir išgelbėti nuo bolševikų režimo, taip pat nedarė rimto įspūdžio. Gaudomiems vilniečiams rūpėjo atsikratyti gaudytojų, o šie nuolat kas tai trukdė išlaisvintojus"... "Jau nuo spalių mėn. pusės sklido gandai, kad lietuvių kariniai daliniai yra gatavi triumfaliniam įžengimui ir laukia kur tai arti. Juokdariai tvirtino, kad Lietuva ieško šarvuočio įžengimui į Vilnių, nes be tokio atributo "naujoji ponybė" negalėtų tinkamai reprezentuotis. Muštos telegramos Latvijon tikslu pasiskolinti. Toji gi atmušė: "Vieną ar visus tris?"

(Bus daugiau)

MYKOLAS BIRŽIŠKA

PROF. MYKOLAS ROEMERIS

(1881—1945)

(Pabaiga)

Vis tai, beabejo, slegiančiai veikė seną profesorių, gerai žinantį savo mokslinį ir visuomeninį svorį. Nekartą jis ir sirgdavo. Dar labiau jį prislėgė 1943 m. kovo 17 d. vokiečių uždarymas Lietuvos universiteto ir prieš tai taip buvo jų varžomi. Jis vis traukė į savo Bagdoniškį, kur, rodos, gavo ir 1944 m. įvykius pakelti. Persiskyrę su juo neperžengiamąja siena mes, išeiviai, nieko apie jį nesame girdėję, tik pagaliau pasiekė žinia apie jo mirtį (1945 m. kovo 14 d.).

Gaila mums šio gero lietuvio, gero draugo, rimto mokslininko, reikšmingo visuomenininko, tik vieno jam pavydime: jis mirė savo tėvynėje, mirė Lietuvoje.

1945. VIII. 5 — VIII. 8.
Melbecke, arti Lueneburgo (Vokietijoje).

Prof. Mykolas Roemeris

ARMAGEDONAS IR PO JO – PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon"

(Apreiškimo 16:16)

* * *

37. Taip pat ir mirusieji bus prikelti, kad ir jie galėtų gėrėtis gyvenimo palaiminimais, kokių joks pasaulinis nugalėtojas negalėjo duoti savo pavaldiniams. Tačiau Kristus galės ir bus noringas duoti savo paduotiniams progą naudotis amžinuoju gyvenimu ramybėje ir laimėje.

Turėdami Dievo užtikrinimą, kad jis gali įvykdinti savo nutarimą sugrąžinti į gyvenimą visus, kurie praras savo gyvybes Armagedone, mes pamatome Dievo meilės ir teisingumo pasirodymą metoduose, kokius jo išmintis pasirinko sunaikinime šėtono viešpatavimo pasaulyje. Milijonai, kurie neteks gyvybės šitoje didžioje kovoje, Dievo žvilgsniu, bus tik užmigę. Naujosios dienos rytė Dievo galybė pažadins juos.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5241 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5892
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5145
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet,
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Specialūs pagalbos įtaisai.
(Arch Supports) ir t. t.
3350 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 8-5850

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
2159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

give...
as more will live
HEART FUND

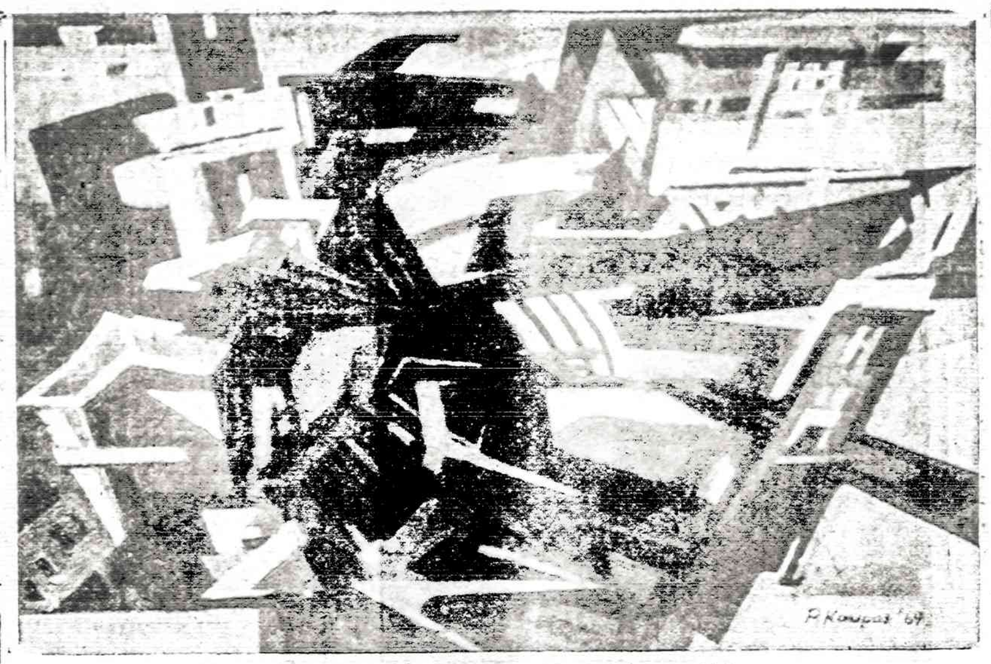

Povilas Kaupas — "Erdvėlaivių stotis"

Visais laikais žmonių gydymo priemonės keičiasi

Aš čia papasakosiu prisiminimus Lietuvoje nuo 1920 ligi 1930 metų. Tuo laiku įvairūs gydytojai paskleisdavo nurodymus, kokiu budu apsisaugoti nuo piktesnių ligų, kai tada žmones taip vadindavo visokeriopus susirgimus, ypač vadinamąją slogą ir reumatą (reumatizmą).

Priemonė slogai gydyti buvo nustatyta gilaus kvėpavimo rūšis. To kvėpavimo rūšis buvo tokia: iš lėto per nosį įtraukti gryną orą, paskui pirštais suspausti nosį ir taip išlaikyti maždaug penkiolika sekundžių. Paskui tą nosies suspaudimą pasidaro gilesnis kvėpavimas; ir tenka visa tai daryti per dieną tris kartus: ryte, vidurdienį ir vakare.

Teko man tada pastebėti, jog kai kurie žmonės tikrai labai greitai atsipalaiduodavo nuo tų slogų, ypač tie, kurie nerūkydavo nei pypkių, nei cigarečių. Ir man paciam, kada užpuldavo mane kokia nors sloga, greitai pavartojus tokius kvėpavimus, išnykdavo visokie negalavimai.

Tais laikais kaipo gydomoji priemonė buvo rekomenduojamas bičių įgėlimas. Toks gydymas buvo pritaikomas tiems, kurie sirgdavo vadinamuoju reumatu (reumatizmu). Kadangi mano tėviškės sode buvo daug avilių su bitėmis, todėl mūsų artimas kaimynas, pavarde Migauskas, užsiimdavo mūsų sode bičių įgėlimais gydyti žmones, kurie turėdavo vadinamąjį reumatą. Tą Mingauską žmonės vadindavo burtininku. Ir šis burtininkas atvestam pacientui įsakydavo nusimauti kelnes, kad kojos būtų nuogos. Paskui duodavo pacientui užsimauti pirštines, o ant galvos uždėdavo tam tikrą apsiaustą su sieteliu prie burnos.

Paruoštam pacientui burtininkas įsakydavo, kad vaikščiojant prie bičių avilių, dar šiek tiek pašokinėtų, nes bitėms yra malonu šokinėjantį asmenį kaip reikiant įgelti. Burtininko buvo prižiūrimą, kad tų įgėlimų nebūtų perdaug ar permažai. Savo apsaugai burtininkas ant savo galvos užsidėjo tam tikrą apsiaustą, o savo rankas apmovė pirštinėmis. Ir tais laikais daug kas būdavo patenkinti tokios rūšies gydymo priemonėmis, nes daug kas pajusdavo savo sveikatos pagerėjimus.

A. Kelmutis

— Manoma, kad po vestuvių šią vasarą Britanijos princas Charles ir 19-metė Nancy Spencer rengiasi vykti į Australiją, nes kalbama, kad po vedybų Charles bus paskirtas Australijos gen. gubernatoriaus pareigoms.

— Mokslininkai reikalauja dėti mažiau druskos į konservuotą maistą. Didelis druskos kiekis žmogui kenksmingas.

● Iš 33 amerikiečių tarnautojų ar darbininkų, vienas dirba federalinei valdžiai. Kas septintas amerikietis dirba valstijos ar vietos valdžiai.

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

LKVS Sąjungos Ramovės Chicagos skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks kovo 1 d. 12 val. Jaunimo Centre. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Valdyba

Upytės Draugiško klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 6 d., Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Pradžia 1 val. popiet. Nariai prašomi atsilankyti, nes bus daug svarbių pasitarimų ateities veiklos reikalais. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys

Skaitytojų Balsai

GERMIAMIEJI,

Dovanokite, jei siųsdama prenumeratą už 1981 metus, pareiškiu kelias kritiškas mintis ne tik savo, bet ir mano artimųjų pažįstamų, prenumeruojančių ir neprenumeruojančių "NAUJIENAS". Visi sutinkame, kad jos yra reikalingos, nes daugelis dalykų, be jų tarpininkavimo, taip ir liktų nežinomi, nors ir yra svarbūs. Tačiau, daugelį sulaiko nuo užsiprenumeravimo "NAUJIENŲ" dažnai stačiokiškas ir su panieka kalbėjimas apie kitaip manančius, gana dažnas priekabingumas dėl menkniekių, pravardžiavimas savo oponentų arba dažnas prikergimas okupanto titulų: kas tikrai nesiderina su aukštesnio lygio žurnalistika.

Priekabingumas, koliojimasis, niekinimas (nors kartais ir turint tam pagrindo,) bandymas pasisavinti tiesos ir neklaidingumo monopolį — tikrai neįtikina inteligentą skaitytoją, bet, atvirkščiai — atgraso nuo "NAUJIENŲ". Žodžiu, daugelį girdėjau sakant: "Ne dėl to negaliu palaikyti "NAUJIENŲ" kas jose rašoma, bet dėl to, KAIP RAŠOMA". Gaila...

Taip pat ne vieną erzina dažnas kartijimas dalykų, kurie yra atsitikę prieš 10 metų ir jau daug kartų buvę nagrinėti ir aptyti. Be to, nesmagu nuolat ir nuolat skaityti: marijonai, marijonų, vienuolių laikraštis, arba vėl — barzdukinė bendruomenė ir pan... O kodėl nepavadinti tikraisiais vardais?

Nuolatinis pamokslavimas ir nurodinėjimas kitų klaidas veda tik prie nesantaikos ir izoliacijos. Kritika yra geras dalykas, jei ji yra aukšto lygio — netendencinga, nepriekabi, neišjuokianti, nesityčiojanti, bet kultūringu būdu nurodant klaidas ir ieškanti susipratimo. Tokias kritikas žmonės mėgsta ir su malonumu skaito. Pvzd., kiek man žinoma, mielai ir su pasigėrėjimu buvo skaitomas Antano Kučio straipsnis "Profesorius, manau, klysta". Kai kurie net pasiryžo remti ALTą, paskaitę A. Kučio straipsnį, duodantį atsakymą T. Remeikiui. Ar nepuiku?

Gerai, kad "Naujienos" duoda galimybę visiems pasisakyti, bet reikėtų žiūrėti, kad pasisakantieji nenaudotų šią progą išlieti savo "tulžį", ar nekultūringai išsikeiti. Sena mūsų ptartlė sako: "SU LAŠELIU MEDAUS PAGAUSI ŠIMTĄ MUSIŲ, O SU VISA STATINE ACTO NĖ VIENOS".

Su geriausiais ir nuoširdžiausiais linkėjimais sėkmės!

P. S: Būtų smagu, jei daugiau netektų "Naujienuose skaityti šitokių ir panašių išsireškmų: ... kurie laužė raudonajam slibinui "nususį užpakalį", "degeneratai, išsigimėliai", jei naudojami turėtų atitikti tikrąją savo prasmę, arba JAV LB iš "pagrobtų" pinigų... Bendruomenė tikrai nepagrobė pinigų, bet jai suaukavo...

S. Petrutytė

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

A. A.

ALBIN RUDINSKAS

Mirė Hollywood, Floridoj. Gyveno Rochester, Mich.
Anksčiau gyvenęs Cicero, Ill.

Mirė 1981 m. vasario 26 d., sulaukęs 86 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyvno daug metų.

Paliko nuliūdę: duktė Mildred R. Steere, jos vyras William, anūkė Pamela ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo vyras mirusios Helen. Ilgus metus dirbo Naujienose.

Prašome gėlių nesiųsti.

Kūnas bus pašarvotas Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Lankymo valandos, sekmadienį: nuo 5 val. popiet iki 7 val. vak.

Laidotuvės bus privačios.

Visi a.a. Albino Rudinsko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti šermeninėje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, žentas, anūkė.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 863-2108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VEDINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
GORDON FUNERAL HOME –
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.
PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

ALGIRDAS GUSTAITIS

FILMŲ PASAULYJE

Kur formulė?

Tikrovinių skeveldrų turintieji judomi paveikslai, angliškai "The Formula". Manoma, 1913 metais Vokietijos mokslininkas Bergius atrado būdą anglis paversti benzinu. 1933 metais Hitleris paskyręs 3 bilijonus markių pastatyti įmonėms tokiai pramonei išvystyti, stengiantis kasmet gauti 350 milijonų statinių dirbtinio benzino ir kt.

Net Antram Pasauliniam karui artėjant prie pabaigos, 1944 metų balandžio mėn., Vokietija gaminusi 7 milijonus tonų degalų penkiolikoje įmonių. Bet gi po karo toji nuostabioji formulė dingusi. Šiame filme stengiamasi tą mįslę atspėti.

Veiksmas suveltas, painus. Per daug kalbų. Autorius ir produseris Steve Shagan ducda ir abejotinos intrigos. Pagrindine artiste padaroma mergina, kurios tėvas saugojęs koncentracijos lagerį. Atrodo per jauna žinoti baisenybes, kurios gal tebuvę išgalvonės, bet ji naktimis blaškosi. Visai pasimetama, kai rodomos dabartinės Vokietijos užeigos, šokaničos merginos mato daužomus miestus ir kankinamus žydus.

Tai dar ne viskas. Amerikiečių policininkas, atvykęs į Vokietiją aiškinti formulę slepiančias aglybes, tuojau sutinka liudininkus. Jie ateina tarsi musės prie palieto pieno. Vos pasikalbėjus, juos slaptos galybės nužudo. Ir toji vokietaitė esanti žudytoja.

Kaip gi, amerikiečiui pasiūlius, vokietaitė iškviečia slaptos galybės valdytoją — kuris pasirodo buvęs nacių generolas — pasikalbėti kryžkelėje tarp Rytų ir Vakarų Berlyno. (Panašiai, jei koksai tipelis norėtų pasikalbėti su KGB viršininku...) Tai dar ne viskas: amerikietis bara slaptos galybės viršininką, jam pamokslauja, priekaištauja. Ir galybės viršininkas aiškinasi, teisinasi, sakytum pamokos neišmokęs mokinėlis savo mokytojui. Išbartas, gailestingai eina atgal į Rytų Berlyną.

Palaukite, dar ne viskas. Dabar vokietaitė, dirbusi su didžiąja galybe, tą galybę nušauna, tarsi paklydusį peliuką. Ir nueina komunistų pusėn. Už kelių žingsnių jos laukė vakariečiai su gynėjais.

Pertempto filmo direktorius John G. Avildsen. Pagal to vardo romaną. Ekrane rieda 1 val. 57 min. Pagamino ir pasaulyje paleido Metro-Goldwyn-Mayer filmų įmonė.

Vaidina: George C. Scott — policininką; Marlon Brando — degalų valdytoją; Marte Keller amerikiečiams talkinančią vokietaitę; Sir John Gielgud — anų laikų Vokietijos mokslininką. Filmuota gražiausiose vietose Europoje, Amerikoje.

Filme teisingai pasakyta: smegenų plovimo žinovai.

* * *

Boomer

Tokiu vardu protingas šunelis. Jį geras žmogus išgelbėjo iš gyvulėliams paskirtos mirties, angliškai vadinamos "dog pound".

Pastebėjęs nepaprastus šuns gabumus, apmokė ir televizijose milijonai mato vaidinimus "Here's Boomer", leidžiamus Paramount filmų įmonės. Jis dabar 4 metų, 18 colių aukščio, rusvų ir gelsvokų plaukų, sveria 45 svarus, rudų akių.

Turėjome "pasimatymą" su Boomer, jo globėjais. Šunelis labai mielas, gerai supranta ir paliepus moka suktis kairėn, dešinėn, gulti, stotis, klauptis, vaizduoti negyvą, traukti už kelnės, lipti ant kėdės, žiūrėti pro skyles, šokinėti, piktai ir linksmai loti, šliaužti, verstis... Paklausėme, kada išmoks pasirašyti ir jaunimui knygutes skaityti...

* * *

Popeye

Žinomi komiški piešiniai ir senokai gaminami juokingi kartūnai. Pasaulyje skaitomi, stebimi milijonų jaunų ir senų.

Plačioji visuomenė neblogai žino Popeye charakterį (tariasi Papai). Kimiu balsu jūrininkas, mažas ūgiu, tvirtas neišpasakytai. Iš dantų nepaleidžia pypkutės — bačkutės išvaizdos. Kaip kaladaitės storos rankos. Pakliuvus bėdon, stiprybės įgauna nurijęs spinačių. Nėra patrauklus. Viena mergaitė jam ištikima ir dėl tos Olive Oyl pasiryžęs viską padaryti.

Walt Disney ir Paramount įmonės Hollywoode paleido filmą "Popeye". Amerikiečių filminiame pasaulyje veikalas

skaitomas maždaug klasikiniu. Susidomėjimas didelis.

"Popeye" veikėjus daugelyje laikraščių pradėjo ir sukūrė E. C. Segar prieš 51 metus. Filmo direktorius Robert Altman. Produseris Robert Evans. Rankraštis — Jules Feiffer. Drabužiai — Scott Bushnell.

Pagrindinis artistas Robin Williams vaidina Popeye. Sunki paskirtis. Taip, sukūrė charakterį pagal anuos piešinėlius ir kartūnus. Jam reikia veitki kaip gumos kamuoliui ar dideliam trintukui, vis atsilaikančiam, smagiam, traukiančiam pypkutę. Ir kalbėti džiržgiančiai šnypščiančiu, bet nepiktu balsu. Robin Williams žinomas šimtams milijonų žiūrovų pasaulyje televizijos filmuose "Mork & Mindy". Tenai jisai dar geresnis, nepakartojamai talentingas.

Srelley Duvall pagrindinė moteris "Popeye" filme. Tai jos aštuntas filmas, kurių "3 Women" laimėjo geriausios artistės garbę Cannes festivalyje. Vaidino televizijose "Love, American Style", "Baretta", "Saturday Night Live" ir kt. Netrukus su ja bus paleistas filmas "Even Cowgirls Get the Blues" (Net piemenaitės nuliūsta). "Popeye" ji taip vykusiai perdavė piešinėliais "pažįstamos" plonutės, keistos, cypsiančios, naivios, širdingos, drauge išlepintos merginos atspindžius — kartais viršijo visus kitus.

Pasikalbėjime pasakė, kad jos direktorius nieko nemokė, tik paklausė ar žino, ką reiks vaidinti. Atsakė "taip". Tuo ir pasibaigė. Labai padėjo aprėdymai, batai lygiai dvigubo didumo ir stori, vos galėjo kojas pakelti.

"Popeye" filmuotas, daugumoje, Malta saloje, kuri yra ištisas uolų gabalas. Viską pastatė specialiai filmui. Namai, laivai įdomūs. Pasirinktas sunkus vaidybinis stilius, įdomiai įvykdytas. Per daug duoda pagrindinių charakterių, tatai blaško dėmesį. Neaiški Popeye kalba, vis pro pypkę.

Filmas visai šeimai. Muzika, dainos Harry Nilsson.

* * *

Tess

Vienas geriausių šio sezono filmų. Paleido Columbia. Pagamino Roman Polanski. Meistriška ranka jaučiama nuo pirmos iki paskutinės minutės. Pagal žinomą Thomas Hardy veikalą. Pagrindinė artistė Nastassia Kinski. Su ja pasikalbėjus, paaiškėjo, kad gimusi 1961 metais Berlyne. Vaidinti pradėjo turėdama 16 m. Tėvas lenkas, dabar Vokietijos pilietis, žinomas aktorius Klaus Kinski. Motina vokietė. Kalba vokiškai, angliškai, itališkai, prancūziškai. Mokėjo ispaniškai, bet pamiršo. Dabar mokosi rusų kalbą.

Filme "Tess" Nastassia Kinski pradeda neturtingoje šeimoje; beieškodama jų bajoriško titulo pakliūva į turtingą aplinką, paskui krenta, blaškosi. Ypač sunki partija; atlieka be priekaištų, nors jos pirmasis filmas. Neabejotinai talentinga. Geri Peter Firth, Leight Lawson, kiti. Filmuota Prancūzijoj.

Vienas malonumas stebėti šį filmą.

* * *

KAIP TOLI PASIEKIA TELEVIZIJA?

Svarbesnės televizijos programos JAV-ėse turi dešimtis milijonų žiūrovų. Dar daugiau kitose valstybėse. Štai, paskutiniausi duomenys: "Happy Days" rodoma 65 valstybėse; "Laverne & Shirley" — 27 valstybėse, "Mork & Mindy" — 38 valstybėse; "Taxi" — 34 valstybėse; priedu — visose JAV valstijose.

TRUMPAI

*

—Dalius Brazdžionis, Los Angeles, Cal., pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo $25 auka. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašė neskelbti. Dėkui už auką ir už dėmesį.

— Dėkui Stasiui Šidlauskui, Springfield, Ill., už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir ta proga atsiųstus nuoširdžius linkėjimus ir už 10 dolerių auką.

— Ona ir Jonas Dovidaitis, labai gerbiami tautiečiai iš Michigan City, Indianos valstyjos, prie metinės prenumeratos pridėjo $15 auką. Dėkui.

— Juozas Petkūnas, Racine, Wis., lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstybą pratęsimą prenumeratos ir už ta proga įteiktą $15 auką.

— Šakių Apskrities Klubas parėmė Naujienų leidimą $20 auka ir ją įteikė per klubo kasininką A. Dumčių. Dėkui valdybai ir visiems to klubo nariams.

— A. Dumčius iš Cicero, lankydamasis Naujienose, įteikė $10 auką. Dėkui už visokiariopa praramą ir auką.

— Julius Verba, Hot Springs, Ark., buvo atvykęs Čikagon ir lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už įteiktą $7 auką kalendoriui. Po $5 įteikė: Jonas Razmukas iš mūsu kaimynystės, Jonas Janulaitis, K. Šerepeka ir Juozas Skeivys iš Marquette Parko. Dėkui visiems.

— Ponia Ann Gilvis iš Marquette Parko lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą ir už įteiktą $10 auką kalendoriui bei Naujienų paramai.

— Rožė Didžgalvienė, daugelio patriotinių organizaciju veikėja, sveikindama savo mielą draugę Oną Savickienę, gyv. Beaversville, Ill., gimtadienio proga, pratęsė jos prenumeratą.

— **Visi Vyčių pareigūnai** kviečiami sekmadienį, **kovo 1 d.**, susirinkti Ciceros Šv. Antano bažnyčioje, kad vėliau 11:30 val. ryto galėtų sueiti parapijos salėje užkandai. Tuo reikalu reikia kreiptis telefonu į Jean Vance 652-5245 arba Stefan Uginčius 585-5282. (Pr.)

— **Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.** ARVYDAS KIELA, 434-9655

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAI ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVING
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.
JEI GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užeiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimui
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

WANTED TO RENT
Ieško Kambarių
MOTERIS NORI NUOMOTI 3 ar 4 kambarių butą Brighton Parke, antrame aukšte.
Skambinti 376-9570

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai
MOTERIS ieško darbo prižiūrėti ligonį; galima ir vietoj gyventi. Skambinti 568-1614

— **Viktoras Šimaitis** pildo INCOME TAX Šimaitis Realty Įstaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto. Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (Pr.)

— **Kenoshos ALTo skyrius** Vasario 16-osios minėjimą ruošia kovo mėn. 1 d., sekmadienį, 3 val. popiet Šv. Petro parapijos salėje. Bus paskaita, meninė dalis ir pasirodys tautinių šokių "Bijūnas" šokėjai. Po minėjimo bus užkandžiai su kavute. Prašome vietos ir kaimyninių apylinkių lietuvius dalyvauti.
ALTo skyriaus v-ba

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greiti, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJ
Tiktai $120 pusmečiui automob. Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, mediniai apmušimai. • Staliaus darbai, cementa laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus pataisau iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7
Taip pat daromi vertimai, gim. liudijimai, pildomi pilietybės ir kiti blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergr. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Comp.

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 v.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-t
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. r. iki 6 val. vak. Šeštadienį nu 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-51
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:
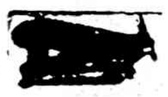
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787
• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.
• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210